

Publicatie

Auteurs: R.T. Wiegerink
Verschenen in: Belastingblad 2025/114
Datum: Januari 2025
Titel: Voor aanvang termijn bij digitaal procederen is van belang of is gekozen voor ontvangst notificatieberichten.

HOGE RAAD 31 januari 2025, nr. 24/03954

ECLI:NL:HR:2025:158

Bij de beantwoording van de vraag wanneer bij digitaal procederen een door de rechter gestelde termijn is gaan lopen, is het van belang of door de belanghebbende al dan niet is gekozen voor de ontvangst van notificatieberichten.

Arrest

in de zaak van
[X] (hierna: belanghebbende)
tegen
het COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN
WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE
ROTTERDAM
op het beroep in cassatie tegen de
uitspraak van het Gerechtshof Den Haag
van 11 september 2024, nr. BK-23/1136,
op het verzet van belanghebbende tegen
de uitspraak van het Hof van 13 juni
2024. De uitspraak van het Hof op het
verzet is aan dit arrest gehecht.

1 Geding in cassatie

Belanghebbende, vertegenwoordigd door A. Bakker, heeft tegen de uitspraak van het Hof op het verzet beroep in cassatie ingesteld. Het beroepschrift in cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam

(hierna: het College), vertegenwoordigd door [P], heeft een verweerschrift ingediend.

2 Uitgangspunten in cassatie

2.1 Bij brief van 16 november 2023 heeft belanghebbende op digitale wijze hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam. Die uitspraak betreft een beschikking op grond van de Wet waardering onroerende zaken. Bij bericht van 23 november 2023, geplaatst in het webportaal Mijn Rechtspraak, heeft de griffier van het Hof belanghebbende meegedeeld dat belanghebbende heeft verzuimd de gronden van het hoger beroep te vermelden. De griffier heeft belanghebbende de gelegenheid gegeven dit verzuim uiterlijk op 21 december 2023 te herstellen.

2.2 Belanghebbende heeft binnen de gestelde termijn geen gebruik gemaakt van de gelegenheid de gronden van het hoger beroep in te dienen. Met toepassing van artikel 8:54 Awb heeft het Hof het hoger beroep daarom niet-ontvankelijk verklaard.

2.3 Tegen deze uitspraak heeft belanghebbende verzet gedaan. Het Hof heeft het verzet ongegrond verklaard. Daartoe heeft het Hof overwogen dat belanghebbende digitaal hoger beroep heeft ingesteld via Mijn Rechtspraak, dat hij vanaf 16 november 2023 toegang had tot dit systeem, dat tot dit systeem het digitale dossier van belanghebbende

behoorde dat vanaf 16 november 2023 is opgebouwd, en dat belanghebbende het hiervoor in 2.1 bedoelde bericht van 23 november 2023 om 9:42 uur heeft ontvangen en vanaf dat moment ook heeft kunnen inzien.

3 Beoordeling van de klachten

3.1 De klachten van belanghebbende zijn gericht tegen de hiervoor in 2.3 weergegeven oordelen van het Hof. De klachten voeren onder meer aan dat belanghebbende het hiervoor in 2.1 bedoelde bericht van 23 november 2023 niet heeft ontvangen en evenmin een kennisgeving als bedoeld in artikel 8:36c Awb.

3.2 De Hoge Raad stelt het volgende voorop.

3.2.1 Indien partijen langs elektronische weg procederen, zijn de bepalingen van afdeling 8.1.6a Awb van toepassing. Uit de totstandkomingsgeschiedenis van deze afdeling blijkt dat als een van de partijen een stuk heeft ingediend in het digitale systeem voor gegevensverwerking van het gerecht (hierna: het digitale systeem) of de bestuursrechter een bericht in dat systeem heeft geplaatst, partijen hiervan een in beginsel elektronisch notificatiebericht krijgen.¹

3.2.2 In overeenstemming hiermee bepaalt artikel 8:36c, lid 2, Awb dat het tijdstip waarop de bestuursrechter de geadresseerde een notificatiebericht stuurt waaruit blijkt dat een bericht voor hem toegankelijk is in het digitale systeem, het tijdstip is waarop de

geadresseerde dat bericht heeft ontvangen.²

3.2.3 Van de ontvangst van notificatieberichten kan desgewenst worden afgezien. Indien een betrokkene daarvoor kiest, geldt op grond van artikel 8:36c, lid 4, Awb als tijdstip van ontvangst van een bericht, het tijdstip waarop dit bericht voor hem toegankelijk is geworden in het digitale systeem.³

3.3 Volgens het hiervoor in 2.3 weergegeven oordeel van het Hof heeft belanghebbende het hiervoor in 2.1 bedoelde bericht van 23 november 2023 ontvangen op het tijdstip waarop dit bericht voor hem toegankelijk is geworden in het digitale systeem. Indien het Hof met dit oordeel heeft bedoeld tot uitdrukking te brengen dat als een partij elektronisch procedeert een aan die partij geadresseerd bericht altijd door die partij wordt ontvangen op het tijdstip waarop dat bericht voor hem toegankelijk is geworden in het digitale systeem, getuigt dat oordeel, gelet op hetgeen hiervoor in 3.2.2 is overwogen, van een onjuiste rechtsopvatting. Indien het Hof is uitgegaan van de juiste rechtsopvatting, zoals hiervoor in 3.2.2 en 3.2.3 weergegeven, is zijn oordeel onvoldoende gemotiveerd. Uit de uitspraak van het Hof blijkt immers niet dat belanghebbende een notificatiebericht heeft ontvangen of heeft afgezien van de ontvangst van notificatieberichten als bedoeld in artikel 8:36c, lid 4, Awb. De klachten slagen in zoverre.

3.4 De bestreden uitspraak kan daarom niet in stand blijven. De overige klachten

¹ Kamerstukken II 2014/15, 34 059, nr. 3, blz. 32.

² Kamerstukken II 2014/15, 34 059, nr. 3, blz. 111.

³ Kamerstukken II 2014/15, 34 059, nr. 3, blz. 112.

behoeven geen behandeling. Verwijzing moet volgen.

4 Proceskosten

Het College zal worden veroordeeld in de kosten van het geding in cassatie.

5 Nader feitenonderzoek door de Hoge Raad

5.1 Aangezien de uitspraak van het Hof is bekendgemaakt in 2024, moet voor de hoogte van de vergoeding van proceskosten ter zake van deze cassatieprocedure acht worden geslagen op de Wet herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ en bpm⁴, gelet op het bepaalde in artikel IV van die wet. Gelet op hetgeen de Hoge Raad in onderdeel 3 van zijn arrest van 17 januari 2025, ECLI:NL:HR:2025:46 (*Red.: Belastingblad 2025/96, m.nt. A.P. Monsma*) (hierna: het arrest van 17 januari 2025), heeft overwogen, moet worden beoordeeld of het geval van belanghebbende met het oog op die proceskostenvergoeding is aan te merken als een bijzonder geval als bedoeld in rechtsoverweging 3.5.2 van het arrest van 17 januari 2025.

5.2 De Hoge Raad is in dit stadium van het geding niet in staat een beslissing te nemen over de hoogte van de vergoeding van kosten voor beroepsmatig verleende rechtsbijstand in deze cassatieprocedure. De stukken van het geding bieden namelijk onvoldoende aanknopingspunten om de hiervoor in 5.1 bedoelde beoordeling te maken.

5.3 Aangezien het arrest van 17 januari 2025 is gewezen nadat belanghebbende

beroep in cassatie had ingesteld, hoefde belanghebbende niet bedacht te zijn op de in de rechtsoverwegingen 3.5.1 en 3.5.2 van dat arrest geformuleerde regels. Daarom zal de Hoge Raad, die hier als feitenrechter optreedt, alvorens een beslissing te nemen over de omvang van de vergoeding van de kosten van de cassatieprocedure, belanghebbende in de gelegenheid stellen om nadere gegevens te verstrekken ter voldoening aan de op dit punt op haar rustende bewijslast. Het College zal daarna in de gelegenheid worden gesteld daarop schriftelijk te reageren.

6 Beslissing

De Hoge Raad houdt elke verdere beslissing aan totdat de hiervoor in 5.3 beschreven procedure is gevolgd.

Noot

In deze verzetprocedure neemt de Hoge Raad de gelegenheid te baat om helderheid te verschaffen over de toepassing van art. 8:36c Awb, welke bepaling behoort tot Afdeling 8.1.6a, waarin een regeling over elektronisch procederen bij de bestuursrechter is opgenomen. Het hof had het verzet van belanghebbende ongegrond verklaard omdat belanghebbende zijn op digitale wijze ingediende hoger beroep niet tijdig had gemotiveerd, terwijl hij door middel van een bericht in het digitale dossier wel in de gelegenheid was gesteld om de gronden van het hoger beroep in te dienen. Een belanghebbende die digitaal procedeert, heeft de keuze om al dan niet notificatieberichten te ontvangen bij een nieuw bericht. Het hof heeft niet

⁴ Wet van 20 december 2023 tot wijziging van de Wet waardering onroerende zaken en de Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992 in verband met het herwaarderen van de proces-

kostenvergoeding en vergoeding van immateriële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn (Wet herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ en bpm), Stb. 2023, 507.

vermeld welke keuze belanghebbende heeft gemaakt. Als hij heeft gekozen voor de ontvangst van notificatieberichten dan is de termijn voor de motivering gaan lopen vanaf de ontvangst van dat bericht.

Notificatieberichten worden automatisch door het digitale systeem verzonden, zodat verwacht mag worden dat het moment van ontvangst van het notificatiebericht niet lang na de plaatsing van het bericht zal liggen. Als belanghebbende echter ervoor heeft gekozen om geen notificatieberichten te ontvangen, start de termijn volgens de Hoge Raad vanaf het moment waarop het bericht voor hem toegankelijk is geworden in het systeem (zie art. 8:36c lid 4 Awb). In dat geval ligt het in de rede dat het verzet in ieder geval terecht ongegrond is bevonden, omdat er denk ik vanuit mag worden gegaan dat het bericht toegankelijk was vanaf het tijdstip waarop dat is geplaatst. Uit de wetsgeschiedenis blijkt overigens dat degene die ervoor kiest geen notificatieberichten te ontvangen zelf verantwoordelijk is voor het tijdig controleren of er nieuwe berichten zijn in het systeem. Ten aanzien van de overwegingen van de Hoge Raad met betrekking tot de proceskostenvergoeding volsta ik met verwijzing naar HR 17 januari 2025, ECLI:NL:HR:2025:46 (Red.: Belastingblad 2025/96, m.nt. A.P. Monsma).

R.T. Wiegerink